

## Άγιος Δαμασκηνός Στουδίτης: Οι καταστάσεις των ανθρώπων και η αποδοχή του Θεού

/ [Πνευματικά Αποσπάσματα](#)



### Άγιος Δαμασκηνός ο Στουδίτης

**Για την Κοίμηση της υπερευλογημένης Δέσποινάς μας  
Θεοτόκου και αειπαρθένου Μαρίας στις 15 Αυγούστου**

Οι τρεις καταστάσεις των ανθρώπων

Τρεις είναι οι καταστάσεις όλων των ανθρώπων, ευλογημένοι Χριστιανοί, όπως μας το λένουν τα βιβλία μας.

Η μία είναι ότι υπάρχουν μερικοί άνθρωποι οι οποίοι, χωρίς διδασκαλία, χωρίς τον λόγο του Θεού, χωρίς τίποτε άλλο, μόνο και μόνο επειδή συλλαμβάνουν στο μυαλό τους το καλό, το πράττουν κιόλας.

Τέτοιος ήταν ο φιλόθεος εκείνος Αβραάμ, όπως το μαρτυρούν οι Γραφές μας· χωρίς να ακούσει διδασκαλία -και από πού να ακούσει, αφού ο πατέρας του, ο Θάρρας, και όλη η γενιά του ήταν ειδωλολάτρες; Και τι λέω η γενιά του; Όλος ο κόσμος έτσι ήταν!

Αλλά αυτός, επειδή είχε αγία ψυχή και ήταν έτοιμος να κάνει το καλό, μόλις είδε τον ουρανό γεμάτο άστρα, πίστεψε από αυτό και μόνο στον Θεό και μίσησε τα είδωλα του πατέρα του. Σκέφτηκε με τον νου του: «Αν τα αστέρια, η σελήνη και ο ήλιος είναι τόσο λαμπρά και πανέμορφα, ενώ είναι απλά δημιουργήματα, πόσο μάλλον λαμπρός θα είναι Εκείνος που τα έπλασε;»

Έπειτα σκέφτηκε σαν σοφότατος που ήταν: «Ο πατέρας μου και όλη η γενιά μου προσκυνούν τα είδωλα και λένε πως αυτά είναι θεοί. Πώς είναι δυνατόν να είναι θεοί αυτά που είναι ξύλα και πέτρες, κουφά και αναίσθητα; Μήπως μπόρεσαν αυτά τα είδωλα να φτιάξουν τον ουρανό και τα άστρα; Και πώς θα μπορούσαν τα ξύλα και οι πέτρες να κάνουν τέτοια δημιουργήματα; Πρέπει λοιπόν να υπάρχει ένας Θεός που έφτιαξε αυτά τα πανέμορφα κτίσματα, τον οποίο εμείς οι άνθρωποι, όσο λαμπρός κι αν είναι, δεν μπορούμε να τον δούμε· και σε αυτόν τον Θεό πρέπει να πιστεύουμε οι άνθρωποι, κι εγώ σε Αυτόν πιστεύω».

Αυτά σκέφτηκε ο Πατριάρχης εκείνος, ο Αβραάμ, και τα έκανε πράξη· διότι η καρδιά του, μόλις εννόησε το καλό, αμέσως και ολοκληρωτικά αγάπησε να το κατορθώσει, όπως και το κατάφερε. Γι' αυτό και ο Θεός αύξησε τη γενιά του, πλήθυνε το σπέρμα του και ευλόγησε τους απογόνους του. Γι' αυτό και από Άβραμ (που σημαίνει πατέρας ενός παιδιού), ο Θεός τον ονόμασε Αβραάμ, δηλαδή πατέρα πολλών εθνών.

Ποιος ήταν εκείνος που τον δίδαξε το καλό; Ποιος του έδειξε να γίνει τόσο ελεήμων και φιλόξενος; Κανένας!

Αλλά από μόνος του, με τη δική του σκέψη, γνώρισε το καλό. Μήπως να πούμε ότι υπήρχαν πρωτότερα άλλοι τέτοιοι και τους μιμήθηκε; Κανείς δεν υπήρχε πριν από τον Αβραάμ!

Ποιος ήταν φιλόξενος σαν κι αυτόν ή έστω λίγο λιγότερο; Για κανέναν άλλον τέτοιον φιλόξενο άνθρωπο δεν ακούσαμε. Αλλά ο ίδιος ο Αβραάμ από μόνος του γνώρισε το καλό.

Ακούσαμε βέβαια ότι και ο Σηθ, ο γιος του Αδάμ, ήταν τόσο αγαθός άνθρωπος, αλλά εκείνος τουλάχιστον είχε διδαχθεί από τον πατέρα του, τον Αδάμ, και τη μητέρα του, την Εύα. Ο ίδιος ο Αβραάμ όμως ποτέ δεν άκουσε λόγο Θεού ή

διδασκαλία, παρά μόνο από μόνος του συνέλαβε το καλό.

Αυτή λοιπόν είναι η μία κατάσταση των ανθρώπων.

Η δεύτερη είναι ότι ο κάθε άνθρωπος δεν μπορεί από μόνος του να συλλάβει το καλό, αλλά χρειάζεται έναν δάσκαλο να τον διδάξει ποιο είναι το αγαθό· και όταν το ακούσει, το δέχεται με όλη του την προθυμία και το κάνει αμέσως.

Τέτοιοι είναι σχεδόν όλοι οι Άγιοι της Εκκλησίας μας, και πρώτα απ' όλους οι Απόστολοι, οι οποίοι ήταν άνθρωποι αγράμματοι και απλοϊκοί και δεν γνώριζαν την αλήθεια όπως τη μάθαιναν αργότερα· διότι αρχικά δεν είχαν κάποιον οδηγό ή δάσκαλο στο αγαθό, όπως τον Χριστό που τον βρήκαν μετά. Όσο δηλαδή ήταν στο χέρι της αγαθής και θεάρεστης διάθεσής τους, εκείνο έκαναν· το τέλει όμως των καλών έργων δεν το είχαν ακούσει ακόμη, και πώς να το έκαναν;

Όταν όμως ήρθε ο Κύριος ημών Ιησούς Χριστός, τους δίδαξε, τους καθοδήγησε και τους έδειξε την αλήθεια, τότε, ως καλόγνωμοι και καλοπροαίρετοι άνθρωποι που ήταν, έπιασαν αμέσως το καλό και το πέτυχαν. Και όχι μόνο αυτοί, αλλά και όσοι αγίασαν ακολουθώντας τα βήματά τους.

Ούτε κι εκείνοι γνώριζαν εξ αρχής το τέλει αγαθό, διότι άλλοι ήταν παιδιά Ελλήνων (ειδωλολατρών), άλλοι Εβραίων και άλλοι από διάφορα πεπλανημένα έθνη, γι' αυτό και δεν γνώριζαν ποιο είναι το θέλημα του αληθινού Θεού. Μόλις όμως το άκουσαν από τους Αποστόλους και τους διαδόχους τους, αμέσως άλλοι έγιναν μάρτυρες, άλλοι ασκητές, άλλοι ομολογητές, άλλοι δίκαιοι, άλλοι δάσκαλοι και αρχιερείς, και καθένας έφτασε στο μέτρο που μπόρεσε και άρεσε στον Θεό.

Καταλάβετε, ευλογημένοι Χριστιανοί, τι λογής είναι η δεύτερη κατάσταση των ανθρώπων;

Ακούστε και την τρίτη.

Τρίτη κατάσταση των ανθρώπων είναι όταν κάποιος άνθρωπος μήτε από μόνος του νιώθει το αγαθό, μήτε από άλλον θέλει να το ακούσει ή να το κάνει.

Τέτοιοι είναι πολλοί στη σημερινή εποχή, και πρώτος ο Ιούδας, που ήταν κι αυτός ένας από τους Αποστόλους· αλλά επειδή ήταν κακόγνωμος και κακοπροαίρετος άνθρωπος, ο μιαρός δεν ωφελήθηκε σε τίποτε: μήτε από μόνος του εννοούσε το αγαθό, μήτε όταν το άκουγε από το στόμα του Χριστού το έκανε.

Σε αυτή την τρίτη τάξη είθε να μη λάχει κανένας από τους Χριστιανούς!

Κι αν στην πρώτη τάξη δεν φτάνουμε, ας είμαστε τουλάχιστον στη δεύτερη· διότι και ο Χριστός τέτοιους θέλει να είμαστε, και η Βασιλεία των Ουρανών τέτοιους

ανθρώπους δέχεται, και η πανηγυρη και οι εορτές των Αγίων τέτοιους ανθρώπους χρειάζονται. Και πώς αυτό; Διότι αν είναι κανείς από την πρώτη τάξη, δεν έχει χρεία από διδασκαλία, αφού ο Χριστός είναι μέσα στην καρδιά του και τον διδάσκει την αλήθεια.

Αν πάλι είναι κανείς από την τρίτη τάξη, ο τέτοιος άνθρωπος επίσης δεν έχει χρεία από διδασκαλία, γιατί όσα κι αν του πει κανείς, πάνε χαμένα, σαν να γράφει στον πάγο ή στο νερό· διότι ο διάβολος κατοικεί μέσα στην καρδιά του και δεν τον αφήνει να πιάσει το καλό και να το κάνει. Όποιος όμως βρίσκεται στην αγαθή, δεύτερη τάξη, αυτός έχει ανάγκη τη διδασκαλία, αυτός αγαπάει να ακούει το καλό.

Σε τέτοιους ανθρώπους όποιος διδάσκει έχει και μισθό από τον Θεό, όπως το λέει και ο Προφήτης: «Μακάριοι όσοι μιλούν σε αυτιά που ακούν [που αντιλαμβάνονται]». Οι τέτοιοι άνθρωποι είναι καλότυχοι, όπως το ορίζει το θείο και ιερό Ευαγγέλιο: «Μακάριοι αυτοί που ακούν τον λόγο του Θεού και τον φυλάσσουν». Σε τέτοιους ανθρώπους καρποφορεί η διδασκαλία· για τέτοιους ανθρώπους γίνονται οι διδαχές και οι διηγήσεις, για τέτοιους κηρύττεται ο λόγος του Θεού, για τέτοιους γίνονται οι εορτές και τα πανηγύρια.

Αν λοιπόν, ευλογημένοι Χριστιανοί, όσοι μαζευτήκατε σήμερα να εορτάσετε την εορτή της Παναγίας, υπάρχει κάποιος ανάμεσά μας από την πρώτη τάξη, ας μας συμπαθήσει αν δεν φτάνουμε στα μέτρα του· αν όμως είναι από την τρίτη τάξη, ας μην γελάει κι ας μην εμπαίζει τα λόγια μας και τις αγίες εορτές μας, διότι «είναι φοβερό να πέσει κανείς στα χέρια Θεού ζώντος»· διότι Αυτός εξετάζει όχι μόνο τα έργα του ανθρώπου, αλλά και τις σκέψεις του. Γι' αυτό ας διορθώσει τον εαυτό του, ή ας λείπει από τις αγίες εορτές μας.

Εμείς όμως, οι υπήκοοι δούλοι του Χριστού, ας εορτάζουμε, ας πανηγυρίζουμε κι ας επιτελούμε τις τιμημένες πανηγύρεις μας, για να λάβουμε και μισθό από τους Αγίους που εορτάζουμε.

Συνεχίζεται

Μεταφορά στην καθομιλουμένη από το βιβλίο «Θησαυρός Δαμασκηνού» των εκδόσεων Ρηγοπούλου. Εισαγωγή, βιογραφία, συγγραφέως υπό Ευαγγέλου Χρ. Δεληδήμου (Αρχιμ. Ειρηναίου Χρ. Δεληδήμου).

ΠΗΓΗ: [ΠΕΜΠΤΟΥΣΙΑ](#)